

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ **НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ**

Обяснителна записка към баланса на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите към 30 септември 2017 година

Балансът на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите (фонд ГВРС) към 30.09.2017 г. е изготвен в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите, Указания на Министерство на финансите (МФ) ДДС № 20/2004 г., ДДС № 14/2013 г., ДДС № 01/20.01.2017 г. относно изготвянето и представянето през 2017 г. на месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства и ДДС № 05/28.09.2017 г. относно изготвянето и представянето на тримесечните отчети за касовото изпълнение, на оборотните ведомости и друга отчетна информация към 30.09.2017 г., на бюджетните организации. Отчетността в системата е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, Закона за публичните финанси (ЗПФ), Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), Счетоводната политика на НОИ, утвърдени вътрешни правила и други нормативни актове, касаещи отчетността на бюджетните организации.

Приходите и разходите на фонда се формират на касова основа по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметките от раздел 6 и 7. Счетоводните записвания на стопанските операции се осъществяват в хронологичен ред и синхронизирано на синтетично и аналитично ниво. Счетоводната дейност в НОИ се осъществява чрез двустранно счетоводно записване. Използва се единен за цялата система на НОИ web базиран счетоводен програмен продукт "Торнадо".

Счетоводните документи в НОИ се осчетоводяват спазвайки принципа на текущото начисляване. Разходи, отнасящи се за текущата година се начисляват за същата, дори когато разходно-оправдателния документ е издаден през следващата година.

От 01 януари 2005 г. съгласно Закона за гарантирани вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя Националният осигурителен институт администрира приходите и разходите на фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите". Първостепенен разпоредител на фонда е неговият директор. Приходите на този фонд се събират от НАП, а НОИ извършва разходите на фонда. Редът и начинът на изплащане на гарантираните вземания са уредени в приетата от Министерския съвет Наредба за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя, както и в изпратените от ЦУ до ТП на НОИ указания за прилагането на закона и отчитане на приходите и разходите на фонд ГВРС.

За точното и вярно отчитане на средствата по фонда е създаден отделен сметкоплан и указания за счетоводното отчитане движението на средствата по съответните сметки за приходи, разходи, вземания, задължения и провизии. За сметките на фонд ГВРС се прилага отделен код 5592 вместо кода на НОИ 5500, при което за този

фонд се изготвя отделен касов отчет и отделна оборотна ведомост. Съгласно указания на Министерство на финансите плащанията на ФГВРС се извършват чрез системата СЕБРА.

На основание чл.16 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя – временно свободните средства на ФГВРС се влагат по реда на чл.28 от КСО - на депозит в БНБ или се закупуват държавни ценни книжа, емитирани от българското правителство, чрез банки, избрани за инвестиционни посредници от Надзорния съвет.

Годишният бюджет на фонд ГВРС се приема със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година като приложение към него.

В баланса на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите към 30.09.2017 г. е включена отчетна група "Бюджет". В обхвата на групата "Бюджет" се включват активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от дейността на фонд ГВРС.

Всички второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ) в системата на НОИ изготвят самостоятелен баланс. Балансът на фонд ГВРС към 30.09.2017 г. включва балансите на централно управление и 28 второстепенни разпоредители с бюджет. Съгласно чл. 30, ал. 3 на КСО, ръководителите на ТП на НОИ са ВРБ. НОИ има 28 ТП на НОИ, които се намират във всички областни центрове, а именно в градовете: Благоевград; Бургас; Варна; Велико Търново; Видин; Враца; Габрово; Кърджали; Кюстендил; Ловеч; Монтана; Пазарджик; Перник; Плевен; Пловдив; Разград; Русе; Силистра; Сливен; Смолян; София-град; София-област; Стара Загора; Добрич; Търговище; Хасково; Шумен; Ямбол.

ОТЧЕТНА ГРУПА "БЮДЖЕТ"

I. Актив на баланса

В раздел Б. **Финансови активи** в баланса е записана сумата от 279 215 555 лв., формирана от четири групи на раздела.

Първата отчетна група **I. Дялове, акции и други ценни книжа** е в размер на 239 770 568 лв. или намаление спрямо предходния период в размер на 10 248 588 лв. В тази отчетна група се отчитат закупените дългосрочни левови ДЦК за периода януари - септември 2017 г. с част от временно свободните средства от този фонд. В сметка 5213 „Придобити дългосрочни държавни ценни книжа” е отразена стойността на притежаваните ДЦК в лева към 30.09.2017 г. по номинал. Разликата между номиналната стойност на ДЦК и пазарната им стойност към момента на закупуване е отразена в сметка 5221 „Премии/отстъпки от номинала на ДЦК”. На основание чл. 13, ал. 3 от Закона за счетоводството и разпоредбите на т. 32.6 от ДДС 20/2004 г. левовите ДЦК се преоценяват в края на годината по справедлива /пазарна/ цена по информация от съответната банка, чрез която са закупени. Стойността на преоценката /положителна или отрицателна/ се отразява в оборотите на сметка 7804 „Преоценки на финансови активи (финансиращи позиции)". В отчетната група е реализирано: **увеличение** в размер на 59 752 979 лв., което се формира от придобити ДЦК с номинал 58 973 507 лв., реализирана премия/отстъпка при покупка под номинала на стойност 779 472 лв. и **намаление** в размер на 70 001 567 лв. формирано от падежирани ДЦК.

Във втората отчетна група **II. Вземания от заеми** НОИ няма отчетени такива вземания.

Отчетените средства в третата отчетна група **III. Други вземания** са в размер на 1 545 393 лв. или нетно намаление спрямо предходния период от 2 717 518 лв., както следва:

Публични държавни вземания - Отчетени са вземания от работодатели за изплатени осигурителни вноски в размер на 878 376 лв. с ръст на намаление от 178 860 лв. формирано от отписани (-178 860) лв. вземания. Отразени са и начислените и сторнирани провизии отчетени по сметка 4911 „Провизии за публични държавни и общински вземания” – (+178 860) лв.

Други вземания – По това перо от баланса е формирано намаление в размер на 1 839 161 лв.

- сметка 4675 „Разчети със социалноосигурителни фондове за събрани средства и извършени плащания” – 2 846 нетно намаление в размер на 9 230 лв., формирано от събраните от НАП суми от осигурителни вноски за фонд ГВРС и постъпили по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през декември 2016 г. и прехвърлени по сметката на фонда през януари 2017 г., съответно постъпили суми по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през септември 2017 г. и прехвърлени по сметка на фонда през октомври 2017 г.

- сметка 4887 „Вземания от други дебитори местни лица приходно-разходна позиция” – в размер на 5 336 207 лв. и намаление 231 906 лв. Отчетени са начислени (+606 700) лв. и отписани (-838 607) лв. вземания. Отразени са и начислени и сторнирани провизии по сметка 4917 „Провизии за публични държавни вземания срещу местни лица приходно-разходна позиция” – (+231 906) лв.

- сметка 5231 „Разчети за лихви по придобити ДЦК” – намаление 2 772 442 лв., формирано от начислени лихви по ДЦК в размер на 5 758 073 лв. и получени лихви по ДЦК в размер на 8 530 515 лв.

- Сметка 5081 „Левови преводи между сметки на бюджетни организации в процес на сетълмент към края на периода” – 64 155 лв., формирано е увеличение спрямо предходната година в размер на 64 155 лв. По сметката са отразени сумите на път в края на периода - 30.09.2017 г. от ТП на НОИ.

В група **IV. Парични средства** е отразена наличността по банковата сметка на фонд ГВРС в БНБ в края на периода в размер на 37 898 409 лв. Остатъкът по банковата сметка на фонд ГВРС в началото на периода е 19 800 758 лв. Към 30.09.2017 г. имаме касова наличност в размер на 1 165 лв.

В раздел **В. Задбалансови активи** в отчетна група “Бюджети и бюджетни сметки” е отразена сумата от 3 901 лв. Отчетените средства представляват краткотрайни активи в употреба с характер на ДМА, подлежащи на задбалансово отчитане и активи със стойност под прага на същественост.

II. Пасив на баланса

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагаем капитал е отразена сума в размер на 251 761 349 лв. Отразен е и прираст и намаление в нетните активи от отчетния период в размер на 5 136 357 лв. – в резултат от отразените разходи и приходи от бюджетната дейност на НОИ, както следва: Отчетени разходи за периода в размер на (-348 640) лв. и отчетени приходи и трансфери – 5 484 997 лв.

В раздел **Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди**, средствата са разпределени както следва:

В група **II. Краткосрочни задължения** е отчетено намаление в размер на 3 646 лв. По статии, намалението е разпределено както следва:

- *Други краткосрочни задължения* – няма отразени задължения или отчетено е намаление спрямо 2016 г. в размер на 3 646 лв.

Отчетеното намаление по позиция *Други краткосрочни задължения* се формира от крайно и начално салдо по сметка 4651 „Разчети между централния бюджет и първостепенните разпоредители за поети осигурителни вноски и данъци” (-3 646 лв.) Данъкът върху доходите на физически лица текущо през годината се отразява по сметка 7591 “Трансфери за поети данъци върху доходите на физическите лица”. През месец декември 2016 г. възникналия разчет – задължение към централния бюджет в размер на 3 646 лв. е начислен по кредита на сметка 4651 „Разчети между централния бюджет и първостепенните разпоредители за поети осигурителни вноски и данъци”, а през месец януари 2017 г. е преведен към Централния бюджет.

В раздел В. Задбалансови пасиви.

В позициите “Задбалансови пасиви” са включени само условните пасиви, а не салдата на всички задбалансови пасивни сметки. В салдото не са включени салдата по сметки от подгрупи 980 „Поети ангажименти за разходи - потоци“ съгласно т. 36, Раздел V от указанията за попълване на макета на баланса. Възникналите ангажименти за разходи с незабавна реализация, отразени по дебитния оборот на сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация” са в размер на 170 074 лв.

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ:

ДИМИТЪР НЕДЯЛКОВ